

PLA DOCENT – GRUP SEMIPRESENCIAL

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Repositoris i biblioteques digitals

Codi de l'assignatura: 365918

Curs acadèmic: 2020-2021

Coordinació: Cristóbal Urbano Salido

Departament: Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

Crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Factor hores / ECTS	25
----------------------------	-----------

Hores presencials	16
Hores de treball dirigit	84
Hores d'aprenentatge autònom	50
Hores totals de treball de l'alumnat	150

Treball presencial

Tipus d'activitat formativa	Hores
Teoricopràctica	13
Seminari	3
Total	16

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures de segon curs, primer semestre Representació de la Informació: Metadades i Fonts d'informació.

Competències

CT1 - Capacitat d'adquirir, actualitzar i aplicar coneixements sobre les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents entorns professionals.

CB3 - Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica

CG1 - Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

CG4 - Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).

CE11 - Capacitat d'identificar les fonts i recursos més adequats per a resoldre problemes i necessitats d'informació.

CE7 - Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i serveis d'informació i les necessitats dels usuaris a partir de resultats d'estudis d'usuaris

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

- Conèixer el context social i cultural en el que es desenvolupen els projectes de repositoris, arxius i biblioteques digitals.
- Conèixer els tipus i les funcions dels repositoris, arxius i biblioteques digitals i els projectes més rellevants del nostre entorn.
- Comprendre la importància dels repositoris, arxius i biblioteques digitals per a l'accés, la preservació i la difusió de la documentació

Referits a habilitats, destreses

- Establir i aplicar graelles d'anàlisi i avaluació en funció de les característiques tècniques i funcionals dels diversos tipus de repositoris, arxius i biblioteques digitals
- Caracteritzar els usos dels repositoris, arxius i biblioteques digitals en situacions de cerca d'informació i avaluar-ne el seu rendiment en el marc dels serveis de referència d'unitats d'informació

Referits a actituds, valors i normes

- Ser conscient de la necessitat i l'interès de la col·laboració professional per a la creació de projectes.
- Posar en context la importància que els temes legals tenen en la digitalització i/o difusió de continguts digitals

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Repositoris, arxius i biblioteques digitals en el marc de la transformació digital de les unitats i serveis d'informació

- 1.1. Abast i definició: de les unitats d'informació amb continguts digitals, a l'establiment de repositoris, arxius i biblioteques digitals amb personalitat pròpia
- 1.2. Orígens i història. Antecedents no digitals i primers projectes digitals pre- i post- Internet
- 1.3. Tendències actuals i de futur: convergència digital de l'àmbit GLAM (*galleries, libraries, archives, and museums*), humanitats digitals, accés obert i ciència oberta
- 1.4. Control bibliogràfic i recursos d'informació sobre repositoris, arxius i biblioteques digitals

2. Tipologia

- 2.1. Segons els promotors: organitzacions/institucions, unitats GLAM, editors/agregadors comercials, consorcis i plataformes cooperatives

- 2.2. Segons el perfil dels continguts: institucionals, fons i col·leccions d'unitats GLAM, especialitzats temàticament o tipològica
- 2.3. Segons la naturalesa dels fons o les col·leccions: continguts digitalitzats vs continguts digitals nadius; continguts textuals vs no-textuals (dades, imatges, àudio, vídeo o multimèdia)
- 2.4. Segons l'abast geogràfic i cultural: local, nacional, internacional.

3. Funcions

- 3.1. Preservació i conservació de la documentació
- 3.2. Difusió de la documentació
- 3.3. Projecció i posicionament d'organismes i institucions
- 3.4. Suport a la recerca: tractament i explotació digital de dades, de textos (TDM, *Text Data Mining*) i d'altres objectes digitals

4. Característiques tècniques

- 4.1. Estàndards
- 4.2. Programari. Funcionalitats *back office* i *front office*
- 4.3. Organització i recuperació de la informació
- 4.4. Interfície d'usuari: navegació, visualització i exportació d'informació
- 4.5. Interoperabilitat
- 4.6. Posicionament web (SEO)

5. Anàlisi de projectes: estudi de necessitats, planificació, gestió i avaluació

- 5.1. Model de servei/negoci
- 5.2. Públics diana
- 5.3. Gestió de polítiques i d'operacions: processos tècnics, promoció del servei i atenció als usuaris, recursos humans i aspectes legals
- 5.4. Polítiques de desenvolupament dels fons i les col·leccions
- 5.5. Anàlisi de l'ús i els usuaris. Anàlisi web aplicada a repositoris, arxius i biblioteques digitals
- 5.6. Avaluació i retiment de comptes en funció del context institucional, interinstitucional o comercial

Metodologia i organització general de l'assignatura

L'alumnat disposa de material de lectura, activitats pensades per treballar amb el material, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació, amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, com també d'un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a 16 hores de sessions presencials, que inclouen un mínim d'una hora de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, en el període establert al calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials seran de diversos tipus, alguns exemples en són: elaboració i correcció de pràctiques, treball en grup, seminaris, proves d'avaluació... En funció de l'evolució de la situació generada per l'emergència sanitària provocada per la COVID-19, aquestes sessions presencials podran desenvolupar-se en línia utilitzant els sistemes de docència síncrona de la Universitat de Barcelona.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums de dubtes del campus i les tutories acadèmiques que podeu demanar al professorat en el seu horari d'atenció a l'alumne durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es basa en diverses activitats:

- Una prova escrita, que es fa al final del semestre (40 %).
- Tres exercicis pràctics realitzats al llarg del semestre de forma individual (60 %).

Per poder fer mitjana amb el conjunt d'elements d'avaluació cal treure, com a mínim, un 4 en la prova escrita. El exercicis pràctics no lliurats en temps i forma es qualificaran amb 0 punts. L'estudiant que no obtingui una qualificació final de l'assignatura igual o superior a 5 pot optar a la reavaluació, que consisteix en una prova escrita i el lliurament dels altres elements d'avaluació.

Per poder accedir a la reavaluació de l'examen o dels exercicis pràctics serà necessari haver obtingut una puntuació inferior a 5/10 però igual o superior a 4/10 (o equivalent) en la prova que es vulgui reavaluar.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un treball de curs individual (40 %) —que requereix, com a mínim, una tutoria amb el professor— i una prova escrita final (60 %). El lliurament del treball es fa el mateix dia de la prova escrita (fixada al calendari d'exàmens). Per superar l'assignatura, pel que fa a la prova escrita, cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 5.

Són objecte de reavaluació la prova escrita i el treball. La reavaluació consisteix en una nova prova escrita i la reelaboració del treball segons correspongui.

Per poder accedir a la reavaluació de l'examen o del treball serà necessari haver obtingut una puntuació inferior a 5/10 però igual o superior a 4/10 (o equivalent) en la prova que es vulgui reavaluar.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Baker, David; Evans, Wendy. *A handbook of digital library economics: operations, collections and services*. Oxford: Chandos Publishing, 2013. ISBN 9781843346203. [versió en línia disponible per a usuaris registrats UB dins el portal Science Direct: <https://www-sciencedirect-com.sire.ub.edu/book/9781843346203/>].

Bantin, Philip C. (ed.). *Building trustworthy digital repositories: theory and implementation*. Lanham: Rowman & Littlefield, 2016. ISBN 9781442263796.

Buehler, Marianne A. *Demystifying the institutional repository for success*. Oxford : Chandos, 2013. ISBN 9781843346739. [versió en línia disponible per a usuaris registrats UB dins el portal Science Direct: <https://www-sciencedirect-com.sire.ub.edu/book/9781843346739/>]

Callicott, Burton B.; Scherer, David; Wesolek, Andrew (eds.). *Making institutional repositories work*. West Lafayette, Indiana: Purdue University Press, 2016. ISBN 9781612494227 [versió en línia disponible en obert a OAPen (<http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/31579>) i a Project MUSE (<https://muse.jhu.edu/book/43244>)]

Calzada Prado, Francisco Javier. *Repositorios, bibliotecas digitales y CRAI: los objetos de aprendizaje en la educación superior*. Buenos Aires: Alfagrama, 2010. ISBN 9789871305575.

Dobрева, Milena; O'Dwyer, Andy; Feliciati, Pierluigi (eds.). *User studies for digital library development*. London: Facet, 2012. ISBN 9781856049269 (PDF). [versió en línia disponible al CRAI UB: https://cercabib.ub.edu/iii/encore/record/C__Rb2347943?lang=cat]

Equihua, Saúl M. *Biblioteca digital: conceptos, recursos y estándares*. Buenos Aires: Alfagrama, 2007. ISBN 9789871305230.

Jeanneney, Jean-Noël. *Google desafía a Europa: el mito del conocimiento universal*. València : Universitat de València, 2007. ISBN 9788437068626.

Kresh, Diane (ed.). *The Whole digital library handbook*. Chicago: American Library Association, 2007. ISBN 9780838909263.

Méndez Rodríguez, Eva Ma. *Metadatos y recuperación de información: estándares, problemas y aplicabilidad en bibliotecas digitales*. Gijón: Trea, 2002. ISBN 84-9704-055-4. [llibre basat en la tesi doctoral de l'autora disponible en línia en el repositori de la UC3M: <https://e-archivo.uc3m.es/handle/10016/26863>]

Purcell, Aaron D. *Digital library programs for libraries and archives: developing, managing, and sustaining unique digital collections*. Chicago: Neal-Schuman, an imprint of the American Library Association, 2016. ISBN 9780838914502 (paper); 9780838914571 (PDF); 9780838914588 (ePub); 9780838914595 (Kindle).

Sabharwal, Arjun. *Digital curation in the digital humanities: preserving and promoting archival and special collections*. Amsterdam: Chandos Publishing, 2015. ISBN 9781780630816 (PDF) [versió en línia disponible per a usuaris registrats UB dins el portal ProQuest Ebook Central: <http://ebookcentral.proquest.com/lib/ub-ebooks/detail.action?docID=2028120>]

Weiss, Andrew. *Using massive digital libraries: a LITA guide*. Chicago: ALA TechSource, 2014. ISBN 9780838912355 (paper); 9780838919736 (PDF); 9780838919743 (ePub); 9780838996249 (Kindle).

